

Smierć niemieckim okupantom!
Niech żyje Polska Niepodległa!

H O N O R i O J C Z Y Z N A

Organ Związku Patriotów Polskich
1 lipca 1944.

Nr. 5.

Cena 50 g

Armia Polska w ZSRR

Przedstawiciele pełnomocni Krajowej Rady Narodowej z p. Morawskim na czele odwiedzili w czasie pobytu swego miejsca postoju Armii Polskiej w ZSRR w towarzystwie gen. Berlinga, wiceprzewodniczącego ZPP A. Witosa, członka zarządu głównego B. Drobnera i St. Raczkiewicza. Trzecią dywizję im. R. Traugutta odwiedzili w dniu, kiedy gen. Berling wręczył dowódcy tej dywizji gen. Galickiemu sztandar bojowy. Uroczystość została rozpoczęta mszą odprawioną przez legata kurii biskupiej ks. kanonika Kukurudzińskiego w asyście kapelana III. dywizji ks. Dudka. Przemawiali gen. Berling i A. Witos. Uroczystość zakończyła się defiladą III. dywizji i odśpiewaniem "Roty". Na trybunie powiewały sztandary Polski, ZSRR, Anglii, Stanów Zjednoczonych, Czechosłowacji, Francji i Jugosławii. Z oddali dochodził huk dział walczącego frontu.

Następnego dnia odwiedzili delegaci R. E. N. oddziały broni pancernej, brygadę artylerii ciężkiej, brygady artylerii im. J. Bema, której dalekonośne działa dały się już potężnie we znaki Niemcom na Białorusi w walkach 1943 r., dywizję Kościuszkowców z jej batalionem szkolnym i wreszcie II. dywizję im. H. Dąbrowskiego. W ostatnim dniu swego 7-dniowego pobytu odwiedzili oni znajdujący się w głębi Ukrainy ośrodek formowania polskich jednostek wojskowych w ZSRR. Miesi się on w koszarach obłożonych na 20.000 osób. Ponieważ często wobec wielkiego napływu zmobilizowanych koszały nie mogą pomieścić zgłaszających się, rozmieszczani są oni także w okolicznych miejscowościach. Wśród napływających znajduje się dużo partyzantów i ochotników, b. wojskowych armii polskiej. I tak, m.in., zgłosił się do służby w Armii 63-letni pułkownik 31. pułku ułanów kaniowskich Sokalski, 62-letni pułkownik inż. Czyżewski i inni. Zgłaszają się też jako ochotnicy oficerowie t. zw. armii krajowej, niezadowoleni z polityki bierności i wyczekiwania głoszonej przez rząd londyński.

Szeroki Armii rosną z każdym dniem. T. zw. pułk zapasowy, który wysyła uzupełnienia do jednostek w polu, liczy przeciętnie do 12.000 żołnierzy dziennie. Ostatnio sformowano IV. dywizję piechoty im. Jana Kilińskiego pod dowództwem gen. Kłiniwicza i samodzielna brygadę saperów. We wszystkich jednostkach witano entuzjastycznie przedstawicieli walczącego Kraju. Żołnierze podnosili żądania, aby jaknajprędzej zgodnie z rozkazem rządu i ich do walki z Niemcami. Na pożegnanie żołnierze wznosili okrzyki: "Do zobaczenia za miesiąc w Warszawie."

Odezwa Rady Wojennej

Rada Wojenna Armii Polskiej w ZSRR skierowała odezwę do rodaków w Kraju. W odezwie tej stwierdza ona, że 100.000 Armia Polska w ZSRR wspólnie z Armią Czerwoną ruszy wkrótce do walki o wypędzenie ostateczne z Polski niemieckiego zaborcy. Obowiązkiem każdego Polaka jest już dziś pomagać wszelkimi siłami tej Armii i sojuszniczej Armii Czerwonej. Odezwa wzywa Polaków do wstępowania w szeregi Armii Ludowej, niszczenia niemieckiego zaborcy i do przygotowania się do ogólnonarodowego powstania z orężem w ręku. Odezwę podpisali gen. Berling, Świerczewski i Zawadzki.

Bibl. Jag.
1955 Cz. D. 562

Wywiad p. Morawskiego

Wiceprzewodniczący K.R.N. ob. Morawski, opowiadając korespondentowi ZPP o swych wrażeniach z pobytu w Armii Polskiej, podkreślił jej wciąż wciąż stojącą liczbę, wspaniałe uzbrojenie, ekwipunek i wyżywienie. Większość żołnierzy to bezpartyjni, ale są też członkowie partii politycznych od narodowców do komunistów. Żołnierze cechuje żarliwy patriotyzm. W ich szeregach znajdują się bohaterowie walk o Warszawę z 1939 r., żołnierze rze odznaczeni orderami polskimi i radzieckimi, trzech Bohaterów Związku Radzieckiego (w tym jedna kobieta). Pewien odsetek stanowią też Polacy zamieszkali od dawna w ZSRR. Do Armii przyjmuje się do 24 lat. Połtania one służbę sanitariuszek, łączniczek, wartowniczek i fizylierek (batalion im. E. Flater). Stosunek żołnierzy do K.R.N. jest serdeczny i pozytywny. Na odprawie oficerskiej, na której obecnych było 700 osób, przedstawiciel K.R.N. wygłosił referat o sytuacji w Kraju. Na zakończenie ob. Morawski podkreślił, że Armia Polska w ZSRR posiada dziś siłę ognia większą niż Armia Polska w 1939 r. i nową broń (jak np. działa na samochodach). Ci, co przyczynili się do wzrostu Armii Polskiej w ZSRR, a przede wszystkim przewodnicząca ZPP W. Wasilewska, gen. Berling i marsz. Stalin zaszkarbują sobie zasłużoną wdzięczność Kraju.

Żołnierze Armii krajowej w Armii Polskiej w ZSRR

W czerwcu b.r. przeszła linię frontu na stronę radziecką grupa 349 oficerów, podoficerów i żołnierzy t. zw. armii krajowej. Grupa ta od dłuższego czasu walczyła na tyłach niemieckich współdziałając ściśle z Armią Czerwoną. Czyniła to mimo wrogiej propagandy antyradzieckiej szerzonej przez niektóre organy armii krajowej oraz mimo instrukcji delegata na Kraj i komendanta A.K. "o warunkowym współdziałaniu z Armią Czerwoną". Obecnie po przejściu frontu zgłosili oni swą chęć wstąpienia do szeregów Armii Polskiej w ZSRR. W związku z tym wysłali oni list do Rady Wojennej, w którym podkreślają, że przez przeszło 6 miesięcy w zwartych szeregach mimo strat i ofiar walczyli na tyłach niemieckich, niszcząc komunikację i zaopatrzenie wroga i tocząc ustawiczne boje z Niemcami, ekspedycjami karnymi i ich pomocnikami, ukraińskimi nacjonalistami. Odgródnienie linii frontu, piszą oni, mieliśmy tylko skąpe i często świadomie sfałszowane wiadomości o działalności Armii Polskiej w ZSRR i ZPP. Dziś dopiero, kiedy mieliśmy możliwość zaznajomić się z ich działalnością, stwierdzamy, że celem, jaki im przyświeca, jest jedność narodu w walce z niemieckim okupantem. Potępiamy jak najostrzej tych, którzy występują przeciw jednoci narodowej wszechynają bratobójczą walkę. Naród Polski wspólnie ze swymi wielkimi sprzymierzeńcami W. Brytanią, Stanami Zjednoczonymi, a przede wszystkim swym najbliższym sąsiadem z Związkiem Radzieckim wywalczy sobie wolność i niepodległość. List kończy się zapewnieniem skierowanym do gen. Berlinga, że nowi żołnierze Armii Polskiej w ZSRR godnie wypełnią nałożone na nich obowiązki. List podpisało 349 oficerów, podoficerów i żołnierzy.

Przez radio ZPP przemawiali ostatnio Wincenty Rzymowski o wrażeniach z pobytu w Armii Polskiej, prof. Leon Chwistek o odbudowie kultury polskiej, ks. kanonik Kukurudiński, wikariusz diecezji łuckiej o walce z hitleryzmem oraz zastępca ~~XXXXXX~~ dowódcy II pułku ułanów I. brygady kawalerii Armii Polskiej, major, b. członek P.C.W. -- Dowódcą IV. dywizji im. J. Kiłińskiego jest gen. Bolesław Kiniewicz. Większość tej dywizji tworzą Polacy z Wołynia. W. Wasilewska otrzymała z rąk wiceprzewodniczącego K.R.N. "Krzyż Grunwaldu" I. klasy nadany jej przez K.R.N. za zasługi w utworzeniu Armii Polskiej i organizacji ZPP.

Wojskowe i polityczne rezultaty
3 lat walk na froncie radziecko-
niemieckim.

Przed 3 laty napadły wojska niemiecko-faszystowskie na Związek Radziecki. Korzystając z przewagi w sprzęcie i materiale wojennym, zdołały one wtargnąć w granicę ZSRR. Czerwona Armia szybko zaczęła wyrównywać przewagę wroga, wynikłą z zaskoczenia. Już w pierwszym roku wojny odniosła ona zwycięstwo pod Moskwą, które rozbiło plany hitlerowskie podbicia ZSRR. W roku 1942 Niemcy ponieśli ciężką klęskę pod Stalingradem. Potem ponosili jedną klęskę za drugą. W czasie swego zwycięskiego pochodu Armia Czerwona przeszła ponad 2 tysiące kilometrów, wyzwoliła spod okupacji ponad półtora miliona kilometrów kwadr., miliony obywateli radzieckich, ważne ośrodki przemysłowe i żyłne ziemi. Niemcy stracili w ciągu 3 lat ponad 7 milionów 800 tysięcy zabitych i jeńców, około 70.000 czołgów, 60.000 samolotów i 90.000 dział. Własne straty Czerwonej Armii wynoszą: 5,300.000 w zabitych, jeńcach i zaginionych, 41.000 czołgów, 35.000 samolotów i 49.000 dział.

35.000 samolotów i 49.000 dział.
Napadając na ZSRR liczył Hitler, że w przebiegu walk poderwie zaufanie mas ludu radzieckiego do władzy radzieckiej, rozewie przyjaźń narodów Związku Radzieckiego i sojusz robotników, chłopów i inteligencji, aby zniszczyć podstawy istnienia państwa radzieckiego. Rachuby te zawiodły. W przebiegu wojny zacieśniła się jedność ludu radzieckiego i jego kiero-ownictwa i przyjaźń narodów ZSRR, a sojusz robotników, chłopów i inte-ligencji wzmocił się i okrzepł jeszcze bardziej. Liczył też Hitler, że gospodarka radziecka nie wytrzyma obciążenia, jakie na nie nałoży wojna, że przemysł nie dostarczy wojsku potrzebnej broni i wioś wyżywienia. Ale i w tym wypadku zawiodł się sromotnie. Przemysł radziecki nie tylko wyrów-nał przewagę r dziecką ilością czołgów i samolotów, ale i przewyższył we-wszystkich rodzajach broni zarówno co do ilości jak i jakości. Wioś ra-dziecka mimo ciężkiej próby wywiała się chlubnie z nałożonych na nią zadań. Natomiast gospodarka niemiecka pod ciosami Armii Czerwonej i bom-bami aliantów nie wytrzymała próby wojny i uległa prawie zupełnemu roz-przężeniu. Tak więc w przebiegu wojny ustrój radziecki okrzepł i wzmoc-nił się, a oparty na niewoli podbitych narodów państwo hitlerowskie stoi na progu katastrofy.

na progu katastrofy.
Rozpoczynając wojnę z ZSRR panował Hitler w całejprawie Eur pie.
narzucał swą wolę nie tylko narodom podbitym, ale też wzmacniał swe ~~tyk~~
wpływy polityczne w państwach neutralnych. Europie groziła całkowita nie-
wola hitlerowska. Dziś zmieniła się sytuacja. Sojusz narodów sprzymierzo-
nych, Anglii, USA i ZSRR wzmocnił się i zacieśnił. ewyciśnięcia Czerwonej
Armii, szybki pochód aliantów w łoszech i lądowanie w Normandii stwo-
rzyły wszelkie przesłanki do wynierzenia wrogowi decydującego ciosu.
Rozwalił się już w gruzy faszystowski blok wasali Hitlera. Włochy, głów-
ny jego sojusznik, walczą dziś przeciw Hitlerowi. Finlandia, która odrzu-
ciła warunki pokojowe ZSRR, stoi na brzegu zupełnej katastrofy, czeka, to
samo Węgry, Rumuni i Bułgarię. Narody sprzymierzone, ZSRR, Anglia i USA
gotują się w nierozdzielalnym sojuszu do ostatecznego pokonania Niemców,
ukarania winnych zbrodni wojennych i zapobieżenia na przyszłość możliwo-
ściom rozpętania nowej wojny.

Dziś już nie ulega wątpliwości, że Niemcy wojnę przegrali. Im bliżsi są jednak klęski, tym większy jest ich rozpaczliwy opór. I dlatego nadchodzący okres jest najtrudniejszym i najbardziej zaciętym okresem bojów w przebiegu całej wojny. Tylko zdecydowane i właściwe co do czasu wprowadzenie do walki głównych sił sprzymierzonych może przyspieszyć ostateczne zwycięstwo. Nie ulega wątpliwości, że tak właśnie postąpią alianci.

Wielka klęska niemiecka
na Białorusi.

W ciągu jednego tygodnia walk, rozpoczętych przez ofensywę Armii Czerwonej na Białorusi, wojska niemieckie poniosły największą w obecnej wojnie klęskę. Armii Niemieckiej na środkowym i północnym odcinku grozi całkowita katastrofa. W ciągu 7 dni Armia Czerwona przerwała linię obrony niemieckiej i posunęła się naprzód do 200 kilometrów. Zostały zdobyte ważne bastiony oporu niemieckiego Witebsk, Orsza, Mohylów, Bobrujsk, Złobin. Wojska niemieckie zostały rozbite i okrażone, Armia Czerwona zbliża się do Mińska, stolicy Białorusi, przekroczyła dawną granicę Polski z 1939 r. i uderza w kierunku Wilna i Baranowicz.

Ofensywę prowadzą wojska I. frontu nadbałtyckiego pod dowództwem Ba-
graniana na zachód i południowy zachód od Witebska, wojska III. frontu białoruskiego pod dowództwem gen. Czerniakowskiego wzdłuż autostrady Orsza-Mińsk, wojska II. frontu białoruskiego pod dowództwem gen. Zacharowa na zachód od Mohylowa w kierunku Mińska i wojska III frontu białoruskiego pod dowództwem marsz. ZSRR Rokossowskiego w rejonu Bobrujska w kierunku na Baranowicze i Mińsk.

W toku walk przerwano na szerokim froncie linię obrony niemieckiej na rzekach Pronia, Dniepr, Drut, Dźwina i Berezyna. Zajęto ponad 5000 miejscowości. Pod Witebskiem okrażono 5 dywizji niem. W czasie walk zlikwidowano 20.000 ~~niemców~~ Niemców i na ultimatum radzieckie poddało się 10.000 żołnierzy niem. Również pod Bobrujskiem otoczono 5 dywizji niem., wyniszczono je, przyczem do niewoli dostało się 18.000 jeńców.

W dniu 30. czerwca sytuacja wojenna przedstawiała się następująco: W kierunku Połocka, który jest otoczony od zachodu, przecięto linię kolejową Połock-Mołodeczno i zajęto miasto Dżisna. Pozatem zostały tu zajęte ważniejsze miejscowości Lepel, Woroniec, Wawino, Pabincze, Orzechowno. W kierunku Mińska wojska radzieckie przekroczyły na szerokim froncie Berezynę na północ i południe od Borysowa. W Borysowie toczą się walki uliczne. Oddziały Czerwonej Armii posunęły się o 30 kilometrów na zachód od Berezyny. Na zachód od Mohylowa sforsowano rzekę Drut i wojska radzieckie ścigają uciekających Niemców, którym grozi nowe okrażenie z rejonu Swisłoczy. Na północ i północny zachód od Bobrujska oraz na południowy zachód od Bobrujska zajęto ważny węzeł kolejowy Osipowicze na linii Bobrujsk - Mińsk oraz Słuck i Luban. Równocześnie rozpoczęły się ataki w kierunku Pińska wzdłuż środkowego biegu Prypeci.

Wojska I i II frontu białoruskiego zdobyły w dniach od 23 do 29 czerwca względnie zniszczyły: 446 czołgów, 3.073 dział, 2.646 moździerzy, 8.464 karabinów maszynowych i 22.000 aut. Straty niemieckie w ludziach wynoszą 107.000, w tym 27.000 jeńców, ponad 100 oficerów i 2 generałów. Wojska III frontu białoruskiego i I frontu nadbałtyckiego zdobyły lub zniszczyły od 23 do 27 czerwca 495 czołgów, 2074 dział, 1130 moździerzy, 6728 karabinów maszynowych, 7600 aut. Straty w ludziach wynoszą 77.000 niem. żołnierzy i oficerów, w tym ponad 25.000 jeńców (2 generałów i 300 oficerów).

Front fiński. - Na froncie fińskim, po zdobyciu Wybarga, Armia Czerwona prowadzi w dalszym ciągu ofensywę na przemyku Karelskim w kierunku na północ i północny wschód od Wybarga. Między jeziorem Onega i Ładoga wojska radzieckie przekroczyły rzekę Swir, a na północ od jeziora Onega po zdobyciu Medwieżegorska śmiałym manewrem okrążającym zdobyto Pietrozawodzk, stolicę Karelo-Fińskiej Republiki. W ten sposób została oczyszczona linia kolejowa Leningrad-Murmansk.

Front w Normandii. - Po zdobyciu wzg. Cherbourg (38.000 tysięcy jeńców) wojska alianckie rozpoczęły ofensywę na północ i południowy zachód od Caen. Ofensywa czyni dobre postępy. Sforsowano rzekę Odon.

Front włoski. - Postępy V armii w kierunku Livorna (40 kilometrów od miasta) i Sienny (10 kilometrów od miasta).

- Do Europy ma przybyć II dywizja wojsk kanadyjskich. Z chwilą jej przybycia do Anglii, Kanada przystępuje do formowania trzeciej.
- Prezydent Raczkiewicz udzielił wywiadu angielskiemu dziennikowi, w którym wyraża swą wiarę w zwycięstwo i odzyskanie Polski, co jego zdaniem jest już tylko kwestią czasu.
- W rozmowach ambasadora Japonii z hr. Ciano poruszona była sprawa utworzenia nowego frontu antykominternowskiego z pominięciem Niemiec. Amb. Japonii udaje się następnie do Bukaresztu na zebranie ambasadorów jap. krajów bałkańskich.
- Zarówno Niemcy, jak i Sowiety zaprzeczają przybyciu wojsk niemieckich do Małopolski wschodniej, mimo, iż faktem jest, że przez Przemyśl, Lwów i Stanisławów przechodziła nie tylko piechota niem., lecz i jednostki zmotoryzowane.
- W Rzeszy z powodu braku smarów ograniczono ruch pociągów.
- Mowa premiera Daladiera stwierdza silną współpracę Anglii i Francji. W Warszynie największe wrażenie wywarły ustępy w których premier omawiał prześladowania Polaków.
- Hrabia Cziaki wygłosi przemówienie o polityce Węgier, przed otwarciem Ententy bałkańskiej, której przewodniczyć będzie rumuński min. spraw zagr. Gafencu.
- Budienny otrzymał naczelne dowództwo armii sowieckiej
- Ataki sowieckich wojsk lądowych koło jeziora Ładoga są coraz słabsze.
- Ambasador japoński omawia wraz z amb. Turcji kwestię utworzenia bloku antykominternowskiego poruszaną już w rozmowach z hr. Ciano.
- I. Paderewski wygłosił przemówienie, które transmitowało IoI stacji
- W Niemczech w obozie koncentracyjnym zmarł prof. U. J. Michał Siedlecki.
- A. Hitler wygłosił mowę, której nie przytaczamy z powodu jej małoważności
- Angielski publicysta pisze iż Francja i Anglia zaciągnęły poważny dług względem Polski, która przyjmując na siebie cały napór wroga i starając mu przeciwstawić-umożliwiła mobilizację i połączenie sił tych krajów.
- Przemyśl brytyjski zdwoił temp. produkcji, obecnie produkuje Anglia ośmiokrotnie większą armat niż w roku 1914 i 10-krotnie większą ilość pocisków
- Premier angielski i generał Sikorski omawiają obecny układ stosunków polskich, wykazujący zacieśnianie się przyjaznych węzłów między tymi państwami.
- Premier Kanady przesłał na ręce pana prezydenta Rady Narodowej I. Paderewskiego gratulacje z racji jego wtorkowego przemówienia.
- Do Białogrodu przybył pociąg z przedstawicielami Ententy.
- Niemiecka łódź podwodna zaatakowała konwój brytyjski, Anglicy jednak atak odparli-łódź została zatopiona a uratowaną część załogi wzięto do niewoli
- Bolszewicy przypuścili ostrą ofensywę na pozycje fińskie. Finlandia odparła atak, rozbijając 15 baterii nieprzyjacielskich i niszcząc 7 czołgów. Miał to być najsilniejszy atak wojsk czerwonych na froncie fińskim
- w ostatnich dniach nastąpiło silne pogorszenie stosunków japońsko-sowieckich.
- Straty handlowej floty niemieckiej przedstawiają się następująco:
 - 30% okrętów unieruchomiono w portach neutralnych.
 - 5% zatopiono.
 - 65% zostało unieruchomionych na własnych wodach.

WALCZYMY O WIELKĄ I NIEPODLEGŁĄ POLSKĘ! JEJ SPRAWY SĄ NASZYM CELEM I OBOWIĄZKIEM, MIŁOŚĆ DO NIEJ JEST NASZĄ MODLITWĄ, A MYŚL O NIEJ NASZĄ PODNIĘTĄ DO OREZNEGO CZYNU.

